

Sesijas dokuments

A9-0052/2021

24.3.2021

ZIŅOJUMS

par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda pārskatīšanu
(2020/2087(INI))

Reģionālās attīstības komiteja

Referents: *Younous Omarjee*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	11
BUDŽETA KOMITEJAS ATZINUMS	15
INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ	19
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA.....	20

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda pārskatīšanu (2020/2087(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 174. un 175. pantu, 212. panta 2. punktu un 349. pantu,
- ņemot vērā Padomes 2002. gada 11. novembra Regulu (EK) Nr. 2012/2002, ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu un tās turpmākos 2014. gada 15. maija un 2020. gada 20. marta grozījumus¹,
- ņemot vērā visus Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes publicētos ziņojumus un jo īpaši tās 2014. gada 31. marta ziņojumu “Klimata pārmaiņas 2014. gadā — sekas, pielāgošanās un neaizsargātība”,
- ņemot vērā Parīzes nolīgumu, kas parakstīts 2016. gada 22. aprīlī,
- ņemot vērā 2013. gada 15. janvāra rezolūciju par Eiropas Savienības Solidaritātes fondu — īstenošana un piemērošana²,
- ņemot vērā 2016. gada 1. decembra rezolūciju par Eiropas Savienības Solidaritātes fondu — izvērtējums³,
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2019. gada 15. maija darba dokumentu par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda 2002.–2017. gadam izvērtējumu (SWD(2019)0186),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 30. marta Regulu (ES) 2020/461, ar ko Padomes Regulu (EK) Nr. 2012/2002 groza, lai dalībvalstīm un valstīm, kuras risina sarunas par pievienošanos Savienībai, sniegtu finansiālu palīdzību, ja tās nopietni skārusi liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija⁴,
- ņemot vērā 2020. gada 17. aprīļa rezolūciju par koordinētu ES rīcību Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai⁵,
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2020. gada 25. marta nostājas dokumentu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Padomes Regulu (EK) Nr. 2012/2002 groza, lai dalībvalstīm un valstīm, kuras risina sarunas par pievienošanos Savienībai, sniegtu finansiālu palīdzību, ja tās nopietni skārusi liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija (COM(2020)0114),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu par Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640),

¹ OV L 311, 14.11.2002., 3. lpp.

² OV C 440, 30.12.2015., 13. lpp.

³ OV C 224, 27.6.2018., 140. lpp.

⁴ OV L 99, 31.3.2020., 9. lpp.

⁵ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0054.

- ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A9-0052/2021),
- A. tā kā Eiropas Savienības Solidaritātes fonds (ESSF), kas izveidots ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2012/2002 pēc lielajiem plūdiem Centrāleiropā 2002. gadā, sniedz finansiālu palīdzību dalībvalstīm un pievienošanās sarunvalstīm, ko skārušas lielas vai reģionālas dabas katastrofas vai liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija; tā kā ESSF sniedz patiesu ES pievienoto vērtību un īsteno gribu apliecināt solidaritāti ar cilvēkiem ES reģionos, kurus skārušas šādas katastrofas;
 - B. tā kā 2020. gada 17. aprīļa rezolūcijā par koordinētu ES rīcību Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai Eiropas Parlaments atgādināja, ka solidaritāte starp dalībvalstīm nav iespēja, bet gan ir pienākums, kas cita starpā izriet no Līguma par Eiropas Savienību 2. un 21. panta, un ka tā ir arī viens no mūsu ES vērtību pīlāriem, kā noteikts iepriekš minētā līguma 3. pantā; tā kā tajā pašā rezolūcijā Eiropas Parlaments mudina Komisiju stiprināt visus elementus krīžu pārvarēšanā un reaģēšanā uz katastrofām;
 - C. ar interesi norāda, ka saskaņā ar nesen veiktu aptauju divas trešdaļas ES iedzīvotāju uzskata, ka Eiropas Savienībai vajadzētu būt lielākām kompetencēm risināt tādas neparedzētas krīzes kā Covid-19, un vairāk nekā puse uzskata, ka ES vajadzētu būt lielākiem finanšu līdzekļiem šo krīžu pārvarēšanai⁶; tā kā pašreizējai veselības krīzei ir ļoti liela humānā dimensija un tā kā ES un dalībvalstīm attiecīgi jārīkojas solidaritātes garā;
 - D. tā kā līdz šim ESSF fonda palīdzība ir bijusi vērsta uz aptuveni simts dabas katastrofām 23 dalībvalstīs un vienā pievienošanās sarunvalstī, par kopējo summu aptuveni 6,6 miljardi EUR⁷;
 - E. tā kā 2017. un 2018. gadā plūdu izraisītas katastrofas veidoja aptuveni divas trešdaļas no visiem ESSF pieteikumiem, neraugoties uz to, ka pārskata periodā bija vērojamas arī lielas vētras, mežu ugunsgrēki un zemestrīces;
 - F. ņem vērā ESSF lietderību, kā uzsvērts Komisijas novērtējumā, jo īpaši attiecībā uz sloga samazināšanu visām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, atbalstot atjaunošanas centienus pēc lielām valsts vai reģionālām dabas katastrofām vai liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijām, kā noteikts Padomes Regulā (EK) Nr. 2012/2002 (ar grozījumiem);
 - G. tā kā ESSF tiesiskais regulējums tika pārskatīts 2014. gadā, pieņemot grozījumus Regulā (ES) Nr. 661/2014, jo īpaši, lai vienkāršotu procedūras, saīsinātu atbildes laiku pēc pieprasījumu iesniegšanas, precizētu atbilstības kritērijus palīdzības pieprasījumiem reģionālu katastrofu gadījumā, pagarinātu īstenošanas periodu un ieviestu avansa maksājumus, kā Parlaments jau vairākkārt bija pieprasījis; tā kā 2020. gada martā tika panākts turpmāks process ar regulas grozījumiem, jo īpaši attiecībā uz avansa

⁶ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20201113IPR91602/eu-survey-confirms-citizens-call-for-eu-to-have-more-powers-to-tackle-pandemic>

⁷ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/An-overview-of-the-EU-Solidarity-Fund-2002-2019/qpif-qzyn>

maksājumu līmeņa palielināšanu un ESSF piešķiršanas procesa vienkāršošanu;

- H. tā kā lielu katastrofu gadījumos palīdzības pieprasījumu apstiprināšanas līmenis ir 100 %, savukārt reģionālu katastrofu gadījumos, kas ir visizplatītākā kategorija, pieprasījumu apstiprināšanas līmenis pēc 2014. gada ESSF regulas pārskatīšanas ir paaugstinājies no 32 % līdz 85 %;
- I. tā kā, lai gan regulas reforma 2014. gadā veicināja to, ka ESSF finansiālā ieguldījuma pieteikuma sagatavošanas un iesniegšanas termiņš tika pagarināts no 10 līdz 12 nedēļām, ievērojamai daļai lietu vēl ir vajadzīgi atjauninājumi, kā rezultātā aizkavējās piekļuve dotācijām; tā kā šā iemesla dēļ Komisijai būtu jāsniedz vienkāršoti norādījumi par prasībām pieteikumiem un tādējādi jāsamazina administratīvais slogs;
- J. tā kā laikposmu, kas vajadzīgs, lai pilnībā izmantotu dotāciju, varētu vēl vairāk samazināt, lai īstenotu steidzamo ES solidaritātes nepieciešamību;
- K. tā kā ESSF palīdzība sedz tikai infrastruktūras iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu enerģētikas, ūdens un notekūdeņu, telesakaru, transporta, veselības un izglītības jomā, nevis papildu izmaksas, lai saskaņā ar Eiropas zaļā kursa aicinājumu no jauna uzbūvētu pret katastrofām noturīgāku un klimatnoturīgāku infrastruktūru, kas saņēmējvalstij jāfinansē no pašu resursiem un citiem ES fondiem, piemēram, no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un Kohēzijas fonda;
- L. ar interesi norādot, ka, kā liecina Covid-19 krīze, ir vajadzīga lielāka sinerģija starp kohēzijas politikas instrumentiem un ESSF; atzīstot, ka ESSF tika izveidots, lai īstermiņā un vidējā termiņā reaģētu uz dabas katastrofām, savukārt kohēzijas politika (ERAF un Kohēzijas fonds) ir vērsta uz ilgtermiņa plānošanu un ieguldījumiem civilajā aizsardzībā, preventīvajā infrastruktūrā, riska pārvaldības infrastruktūrā un noturības pasākumos, tādējādi sekmējot Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanu;
- M. atzinīgi vērtējot Komisijas priekšlikumu paplašināt ESSF darbības jomu, iekļaujot tajā liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas, un tam sekojošo Regulas (ES) 2020/461 stāšanos spēkā;
- N. tā kā dabas katastrofas var pastiprināties un vairoties klimata pārmaiņu dēļ; tādēļ uzsverot 2014. gadā ieviestā dinamiskā piešķirtuma budžeta mehānisma lietderību, kas cita starpā ļāva ESSF sniegt rekordlielu atbalstu 1,2 miljardu EUR apmērā pēc zemestrīcēm Itālijā 2016. un 2017. gadā;
- O. tā kā saskaņā ar ESSF regulas 7. pantu fonda finansētajām darbībām vajadzētu būt saderīgām ar LESD noteikumiem un instrumentiem, kas pieņemti saskaņā ar to, un ar ES politiku un pasākumiem, jo īpaši tādās jomās kā vides aizsardzība, dabas katastrofu riska novēršana un pārvaldība un pielāgošanās klimata pārmaiņām, attiecīgā gadījumā iekļaujot uz ekosistēmām balstītas pieejas;
- P. tā kā jaunā daudzgadu finanšu shēma (DFS) paredz jaunu budžeta dotāciju, ko dēvē par rezervi solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos (*SEAR*), kurā apvienots ESSF un rezerve palīdzībai ārkārtas gadījumos (*EAR*), un kura mērķis ir, no vienas puses, reaģēt ārkārtas situācijās, kuras izraisa lielas katastrofas dalībvalstīs vai pievienotās sarunvalstīs (ESSF), un, no otras puses, apmierināt īpaši steidzamas vajadzības Savienībā vai trešās valstīs, jo īpaši humāno krīžu gadījumos (*EAR*);

- Q. tā kā, kā atzīts LESD 349. pantā, sarežģītā klimata situācija ir viens no pastāvīgajiem faktoriem, kas būtiski kavē tālāko reģionu attīstību; tā kā tādēļ būtu jāpieņem īpaši pasākumi, kuros paredzēti nosacījumi līgumu piemērošanai, tostarp kopējai politikai;
- R. tā kā īpaša uzmanība jāpievērš tālākajiem reģioniem, salām, kalnu reģioniem, mazapdzīvotiem reģioniem un visām tām teritorijām, kas ir īpaši pakļautas dabas katastrofu riskam,
- S. paužot nožēlu, ka ESSF regula pašlaik neļauj iesniegt atbalsta pieteikumus pārrobežu mērogā, lai gan daži apgabali, kas ir īpaši neaizsargāti pret dabas katastrofām, piemēram, kalnu reģioni, bieži vien sniedzas pāri robežām,
1. pauž bažas par to, ka ekstrēmi laikapstākļu notikumi un dabas katastrofas kļūs tikai biežākas un pastiprināsies līdz ar klimata pārmaiņām; uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi veikt ieguldījumus profilaksē un klimata pārmaiņu mazināšanā saskaņā ar Eiropas zaļo kursu; uzsver, ka dalībvalstīm ir jāturpina ieguldīt klimata ietekmes atvieglošanas pasākumos, paturot prātā, ka daudzas dabas katastrofas ir tiešas cilvēku darbības sekas un ka plūdi, zemestrīces, mežu ugunsgrēki, sausums un citas dabas katastrofas var kļūt nekontrolējami, un tādēļ ir jāpieņem atbilstīgi pasākumi;
 2. norāda, ka ESSF ir viena no konkrētākajām ES solidaritātes izpausmēm un ka visi ES iedzīvotāji sagaida, ka tas tiks izrādīts katastrofu vai nopietnā sabiedrības veselības ārkārtas situācijā;
 3. ar bažām uzsver, ka pēdējos gados ES iedzīvotāji ir saskārušies ar daudzām katastrofām, kas ir izpostījušas cilvēku dzīvi, īpašumu, vidi un kultūras mantojumu;
 4. vērš uzmanību uz to, ka pašlaik regulāri notiek lielas un reģionālas dabas katastrofas un liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas, tostarp, piemēram, nesēnā Covid-19 pandēmija, kas smagi ietekmē visu eiropiešu dzīvi un Eiropas ekonomiku, mežu ugunsgrēki visā kontinentā, tostarp neparastās vietās, piemēram, Arktikā, un vairākas spēcīgas zemestrīces Eiropā, jo īpaši 2016. un 2017. gadā Itālijā, kas izraisīja simtiem cilvēku bojāeju un aptuveni 22 miljardu EUR lielus postījumus, kā arī 2020. gada martā un 2020. gada decembrī — Horvātijā; turklāt atgādina, ka vētras, spēcīgas lietusgāzes un plūdi ir nodarījuši lielus postījumus daudzās pilsētās un ielejās un arvien spēcīgākās viesuļvētras ir postījušas tālākos reģionus, piemēram, īpaši postoša 2017. gadā Senmartēnā ir bijusi viesuļvētra “Irma” un 2019. gadā Azoru salās — viesuļvētra “Lorenco”; šajā sakarībā atgādina, ka klimata pārmaiņu ietekme bieži vien visvairāk skar nestabilas teritorijas, piemēram, salas un kalnu, mazapdzīvotus un tālākos reģionus;
 5. norāda, ka ir būtiski, lai atbalsts un līdzekļi tiktu pēc iespējas ātrāk, vieglāk un elastīgāk nosūtīti skartajiem reģioniem, un uzsver, ka sinerģija starp ESSF un Kopienas civilās aizsardzības mehānismu, ERAF pielāgošanās klimata pārmaiņām komponentu un teritoriālās sadarbības programmām ir būtiska, lai izveidotu visaptverošu reaģēšanas un noturības pasākumu kopumu; aicina Komisiju turpināt darbu pie norādījumiem par ESSF vienkāršotu izmantošanu, lai atvieglotu valsts, reģionālo un vietējo iestāžu darbību; uzstāj, ka sinerģija starp ESSF un iepriekš minētajiem ES finansēšanas instrumentiem cita starpā būtu jāizmanto elastīgi un pēc iespējas lielākā mērā; atgādina, ka katras saņēmējvalsts īstenošanas ziņojumā būtu sīki jāizklāsta preventīvie pasākumi, tostarp ES struktūrfondu izmantošana, kas veikti vai ierosināti, lai ierobežotu turpmākus postījumus un pēc iespējas novērstu līdzīgu dabas katastrofu atkātošanos;

6. norāda, ka saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Katastrofu riska mazināšanas biroja datiem pēdējos 20 gados (2000–2019) ir notikušas 7348 lielas dabas katastrofas, kuru dēļ dzīvību zaudēja 1,23 miljoni cilvēku, kuras skāra 4,2 miljardus cilvēku un radīja 2,97 triljonus ASV dolāru globālus ekonomiskos zaudējumus;
7. norāda, ka saskaņā ar Eiropas Vides aģentūras (EVA) datiem ar klimatu saistīti ekstrēmi laikapstākļu notikumi laikposmā no 1980. līdz 2019. gadam EEZ dalībvalstīs radīja ekonomiskos zaudējumus aptuveni 446 miljardu EUR apmērā;
8. uzskata, ka lielām un reģionālām dabas katastrofām un liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijām ir dziļāka ekonomiskā un sociālā ietekme vismazāk attīstītajās un nestabilākajās teritorijās, piemēram, salās, kalnu apgabalos un mazapdzīvotos reģionos, un ka tādēļ ESSF ietvaros šajās teritorijās būtu jāveic atbilstošāki pasākumi;

Katastrofu pārvarēšana, zaudējumu novērtēšana un procedūru vienkāršošana

9. norāda uz dažādiem katastrofu riska veidiem, ar kuriem saskaras ES, un uzsver, ka dažu dabas katastrofu smagumu nosaka ne tikai klimata pārmaiņas, bet dažos gadījumos to ietekmē cilvēka izraisīti faktori, tostarp nepiesardzīga telpiskā plānošana; uzskata, ka ir būtiski uzlabot katastrofu risku novēršanu un pārvaldību Eiropā, uzbūvējot preventīvu infrastruktūru; šajā sakarībā iesaka dalībvalstīm kopā ar Komisiju izstrādāt katastrofu novēršanas un pārvaldības plānus, lai varētu precīzi un ātri novērtēt kaitējumu; uzsver, ka ESSF ir paredzēts kā vienkāršs instruments, ko ES var darīt pieejamu valsts, reģionālām un vietējām iestādēm;
10. aicina Komisiju saistībā ar turpmāko ESSF reformu turpināt darbu dalībvalstu pieteiktās procedūras vienkāršošanai un paātrināšanai, piemēram, pievēršot īpašu uzmanību tādu pieteikumu vienkāršošanai, kas paredzēti ESSF izmantošanas uzsākšanai vairākos reģionos pārrobežu katastrofu kontekstā, lai nodrošinātu ātrāku reakciju uz lielu un reģionālu dabas katastrofu un liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situāciju pastiprināšanos;
11. uzskata, ka klimata pārmaiņas un dabas katastrofu pastiprināšanās arvien vairāk novājina teritorijas un reģionus; tādēļ aicina Komisiju attiecīgi paredzēt ESSF pārskatīšanu, lai labāk ņemtu vērā reģionāla mēroga katastrofas; turklāt uzsver ERAF programmu nozīmi sinerģijā ar lauku attīstības programmām risku, piemēram, tektonisko un hidroģeoloģisko risku, novēršanā un mazināšanā; turklāt atzīst, ka ESSF regulas darbības jomā 2014. gada pārskatīšanas laikā tika iekļauti sausuma periodi, taču norāda, ka tie ir ES klimata pārmaiņu regulāra parādība un ka to ekonomisko ietekmi ir grūti novērtēt; aicina Komisiju izvērtēt sausuma periodu īpašo ietekmi un pievērst tiem pienācīgu uzmanību saistībā ar turpmāko ESSF reformu;
12. aicina Komisiju un dalībvalstis stiprināt pētniecību un izglītību, lai izveidotu sistēmu, kas nodrošinātu labāku sagatavotību līdzīgu krīžu novēršanai un pārvaldībai un šādu krīžu ietekmes samazināšanai līdz minimumam;
13. aicina uzlabot koordināciju un sadarbību starp dalībvalstu pētniecības un izstrādes centriem, jo īpaši tiem, kas saskaras ar līdzīgiem riskiem; mudina pilnveidot agrīnās brīdināšanas sistēmas dalībvalstīs, kā arī izveidot jaunas un stiprināt pašreizējās saites starp dažādām agrīnās brīdināšanas sistēmām;

14. ierosina dalībvalstīm savos nacionālajos atveseļošanas un noturības plāns noteikt ieguldījumus, projektus un instrumentus, lai novērstu un ierobežotu dabas un veselības jomas katastrofu radīto kaitējumu;
15. aicina Komisiju nodrošināt paraugprakses izplatīšanu attiecībā uz pārvaldību un iestāžu koordinācijas struktūru izmantošanu katastrofu gadījumos;
16. norāda uz grūtībām, ar kurām saskaras saņēmējvalstis, nosakot precīzu zaudējumu apmēru ļoti īsos laikposmos, un iesaka Komisijai paredzēt norādījumus par vienkāršotām metodēm ESSF sniegtās palīdzības apjoma noteikšanai, lai iespējami samazinātu kļūdu un turpmākas aizkavēšanās potenciālu;
17. uzsver, ka ESSF izmantošana ir veicinājusi atziņu gūšanu valsts, reģionālās un vietējā līmeņa iestādēs, kā rezultātā tās ir izvērtējušas savu vispārējo katastrofu riska pārvaldības politiku; uzsver nepieciešamību samazināt birokrātisko slogu un palielināt spēju veidošanu, sniedzot tehnisku un administratīvu atbalstu saņēmējvalstīm, lai palīdzētu tām izstrādāt pārvaldības un ilgtermiņa stratēģijas, kuru mērķis ir samazināt lielu un reģionālu dabas katastrofu un liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situāciju ietekmi; aicina dalībvalstis uzlabot saziņu ar vietējām un reģionālajām iestādēm secīgos vērtēšanas, pieteikumu sagatavošanas un projektu īstenošanas posmos, lai paātrinātu administratīvās procedūras;
18. aicina Komisiju iespēju robežās nākamajā ESSF pārskatīšanā pievērst uzmanību reģioniem, kas ir visneaizsargātākie pret lielām vai reģionālām dabas katastrofām vai liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijām, jo īpaši tālākiem reģioniem, salām, kalnu reģioniem un reģioniem ar augstu seismisko vai vulkānisko aktivitāti vai iespējamību saskarties ar turpmākām sabiedrības veselības krīzēm;
19. uzskata, ka jāizmanto pieredze, kas gūta no agrākajām viesuļvētrām, kas skāra aizjūras zemes un teritorijas (AZT); uzskata, ka būtu pilnībā jāizmanto *EAR* un citi ārējās palīdzības instrumenti, lai mazinātu nodarīto kaitējumu; turklāt ir pārliecināts, ka šiem ārējās palīdzības instrumentiem ir jāpiešķir atbilstoši finanšu līdzekļi, lai palīdzētu AZT;

Finansēšanas resursi un strauja apropiāciju piešķiršana

20. norāda, ka pārskatītajā 2020. gada 27. maija priekšlikumā par DFS 2021.–2027. gadam Komisija paredzēja maksimālo ESSF gada budžetu 1 miljarda EUR apmērā (2018. gada cenās), bet norāda, ka jaunā DFS vienošanās paredz ESSF apvienot ar rezervi palīdzībai ārkārtas gadījumos (*EAR*), lai veidotu rezervi solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos (*SEAR*) ar kopējo gada budžeta piešķirumu 1,2 miljardu EUR apmērā;
21. uzskata, ka *SEAR* izveides priekšrocība varētu būt lielāka elastība; tomēr norāda, ka pašreizējā veidā ESSF piešķirums joprojām ir neskaidrs, jo tas ir atkarīgs no *EAR* ietvaros piešķirtajām summām; uzskata, ka ir nepieciešams rūpīgi uzraudzīt *SEAR* pārvaldību, lai noteiktu, vai šajā jaunajā finanšu instrumentā paredzētā finansējuma apjoms un sadales mehānisms atbilst ESSF vajadzībām, ņemot vērā tā darbības jomas paplašināšanu un ārkārtas situāciju lielo mērogu un biežo izplatību, jo īpaši lielu un reģionālu dabas katastrofu un liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situāciju dēļ;
22. atzinīgi vērtē to, ka pārskatītais ESSF, kas tika pieņemts 2020. gada martā, paaugstināja avansa maksājumu vērtību no 10 % uz 25 % no plānotā finansiālā ieguldījuma summas

un palielināja maksimālo robežu no 30 uz 100 miljoniem EUR; šajā sakarībā norāda, cik svarīgi ir avansa maksājumi, lai palielinātu atbalsta programmu efektivitāti, jo īpaši reģionos un vietējās kopienās ar ierobežotiem alternatīviem finansējuma avotiem; aicina Komisiju apsvērt papildu veidus, kā veicināt šo iespēju, un aicina pastiprināt operatīvos centienus, lai samazinātu vidējo laiku avansa maksājumu izmaksai, vienlaikus nodrošinot ES budžeta aizsardzību;

23. norāda, ka lielākā daļa no tālākajos reģionos esošajām lielajām ēkām (piemēram, ostas, lidostas un slimnīcas) ir sabiedriskas ēkas, un, lai gan tās ir būtiskas šo mazo teritoriju darbībai, tās ir ļoti pakļautas vides katastrofu ietekmei; tādēļ uzskata, ka ESSF finansiālajam atbalstam tālākajiem reģioniem jābūt lielākam par 2,5 % no summas, kas saņemta, lai novērstu iepriekšējo katastrofu radītos zaudējumus, tādējādi ļaujot šiem reģioniem ātri atgriezties stāvoklī, kāds bija pirms katastrofas, un uzlabot to;
24. norāda, ka avansa maksājumu veikšanai nepieciešamais laiks ir vidēji pieci mēneši, un aicina Komisiju apsvērt reaktīvākus risinājumus;
25. turklāt norāda, ka, lai sasniegtu atbalsta saņēmēju, ir vajadzīgs vidēji viens gads, lai saņemtu visu ESSF dotācijas summu; aicina Komisiju saistībā ar turpmāko reformu izpētīt veidus, kā vienkāršot un padarīt fonda piešķirumu pēc iespējas elastīgāku, lai nodrošinātu ātru rīcību un tūlītēju palīdzību katastrofu skartajiem reģioniem un/vai valstīm;
26. ņemot vērā iepriekš minēto un fonda darbības jomas paplašināšanu, uzskata, ka nākotnē varētu būt nepieciešams ESSF budžeta novērtējums, kam vajadzības gadījumā varētu sekot atbilstoša finansējuma korekcija, lai nodrošinātu to, kas vajadzīgs reālam ES solidaritātes instrumentam, un garantētu pietiekami lielu budžetu, kas ļautu efektīvi reaģēt uz lielām un reģionālām dabas katastrofām un liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijām, ne tikai kaitējuma novēršanai, bet arī noturības pret klimata pārmaiņām palielināšanai;
27. uzsver, ka ESSF dotāciju piešķiršanai, pārvaldībai un īstenošanai vajadzētu būt maksimāli pārredzamai un ka dotācijas ir jāizmanto saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principiem;

Risku novēršana un atjaunošanas kvalitāte

28. aicina kritērijos, pēc kuriem nosaka projektus, kas ir tiesīgi saņemt fonda palīdzību, vairāk ņemt vērā jaunākos riska novēršanas principus, un aicina turpmākajā pārskatīšanā pilnībā integrēt principu “atjaunot uzlabojot” ESSF regulas 3. pantā, lai atjaunošanas laikā palīdzētu uzlabot šo reģionu infrastruktūras kvalitāti un labāk sagatavotu tos turpmāku katastrofu novēršanai, veidojot preventīvu infrastruktūru;
29. uzskata, ka tādi kopā ar Eiropas Investīciju banku izstrādātie instrumenti kā “programmas aizdevumi” arī varētu tikt izmantoti noturīgākas, drošākas un ekoloģiskākas infrastruktūras atjaunošanas finansēšanai;
30. aicina Komisiju stiprināt un vienkāršot sinerģiju starp ESSF un kohēzijas politikas fondiem, kā arī ar Kopienas civilās aizsardzības mehānismu, lai efektīvi un strukturēti pārvaldītu atjaunošanas projektu riskus īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā, ne tikai veidojot ilgtspējīgu, energoefektīvu un resursefektīvu infrastruktūru, bet arī veicot

preventīvus pasākumus; turklāt aicina Komisiju izrādīt elastību attiecībā uz valsts vai reģionālo programmu plānošanu un grozīšanu, novēršot lielas un reģionālas dabas katastrofas un liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas; šajā sakarībā atkārtoti norāda, ka ESSF finansiālajai palīdzībai būtu jākoncentrējas uz spēcīgāku investīciju noturību un ilgtspēju skartajās teritorijās;

Ārkārtas situācijas veselības jomā

31. atzinīgi vērtē to, ka pēc Komisijas ierosinātās ESSF regulas pārskatīšanas 2020. gada 13. martā fonda finansējumam pieejamās darbības pašreiz tiek saistītas arī ar liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijām, ietverot ne tikai medicīnisko palīdzību, bet arī pasākumus slimību izplatības novēršanai, uzraudzībai vai kontrolei;
32. uzsver, ka fonda darbības jomas paplašināšana, lai cīnītos pret Covid-19 pandēmijas ietekmi, ir parādījusi, ka ESSF spēj būt elastīgāks gan darbības jomas, gan attiecināmības ziņā, jo tas spēj sniegt palīdzību ne tikai lielu dabas katastrofu gadījumā, bet arī ātri palīdzēt citu lielu katastrofu, piemēram, pandēmiju, laikā;
33. uzskata, ka šāda ESSF darbības jomas paplašināšana pieprasa lielāku fonda budžetu;
34. ierosina Komisijai un dalībvalstīm stiprināt sadarbību ar attiecīgajiem Pasaules Veselības organizācijas dienestiem, kas specializējas gatavībā ārkārtas situācijām, lai izstrādātu ātras reaģēšanas plānus ārkārtas situācijās veselības jomā;

Fonda finansiālās palīdzības pasākumu redzamība

35. atkārtoti uzsver, cik svarīgi ir informēt sabiedrību par reālajiem ieguvumiem, ko sniedz ESSF, lai vēl vairāk palielinātu ES iedzīvotāju uzticēšanos ES instrumentiem un programmām; aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot fonda palīdzības pasākumu redzamību, veicot *ad hoc*, mērķtiecīgas saziņas darbības, vienlaikus nosakot par prioritāti ātru reaģēšanu un palīdzības sniegšanu, lai izceltu Savienības pievienoto vērtību lielu un reģionālu dabas katastrofu un liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situāciju laikā, kas tieši parāda ES solidaritāti un Savienības spēju nodrošināt patiesi savstarpēju palīdzību praksē, darot pieejamus lielus budžeta resursus; tāpat aicina Komisiju saistībā ar turpmāko regulas pārskatīšanu noteikt par pienākumu saņēmējvalstīm informēt savus iedzīvotājus par ES finansiālo atbalstu īstenotajām darbībām;

o

o o

36. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstīm.

PASKAIDROJUMS

Klimata pārmaiņas, plašais bioloģiskās daudzveidības zudums, ko izraisa sugu izmiršanas sestais vilnis, un cilvēku darbības izraisītais milzīgais vides piesārņojums tik lielā mērā degradē mūsu pasaules ekosistēmu, ka daudzi zinātnieki raksturo mūsu laikmetu kā antropocēnu ēru.

Cilvēka darbība ir kļuvusi par galveno pārmaiņu virzītājspēku uz Zemes. Cilvēka darbības nodarītais kaitējums rada daudzas nozīmīgas sekas, tostarp izraisa klimata pārmaiņas, kas ir galvenais iemesls, kādēļ būtiski pastiprinās galēji laikapstākļi.

Laikā līdz 2030. gadam šo katastrofu skaits un intensitāte palielināsies. Un dabas katastrofu risks pašreiz ir kļuvis sistēmisks. Eiropas Savienībai ir jāgatavojas šim riskam un jānostiprina riska novēršanas un atjaunošanas mehānismi.

Straujās klimata pārmaiņas un to ietekmes pastiprināšanās liek mums pastāvīgi pārskatīt visus mehānismus, kas izveidoti to risināšanai, tostarp ESSF.

Fonda izveide, darbības joma un mērķis

ES Eiropas Solidaritātes fonds (ESSF — turpmāk "fonds") tika izveidots pēc spēcīgajiem plūdiem, kas 2002. gadā skāra Centrāleiropu. Tā sākotnējais mērķis bija ātri sniegt finansiālu palīdzību ES dalībvalstīm un pievienošanās valstīm, kurās notiek tādas lielas **dabas** katastrofas gan nacionālā, gan reģionālā līmenī, kuras izraisa plūdi, vētras, zemestrīces, vulkānu izvirdumi, meža ugunsgrēki vai sausums. Tādējādi šis fonds ir apliecinājums patiesai Eiropas solidaritātei, kas izpaužas, piesaistot papildu finanšu resursus, lai segtu daļu no valsts izdevumiem, kas rodas valstīm, kurās notiek tāda mēroga katastrofas, kas pamato iejaukšanos Eiropas līmenī.

Līdz šim 24 Eiropas valstis, kuras skārušas aptuveni 100 lielas dabas katastrofas, ir saņēmušas atbalstu no Solidaritātes fonda par kopējo summu, kas pārsniedz sešus miljardus EUR.

Dabas katastrofa tiek uzskatīta par "lielu", ja tās radītie tiešie zaudējumi saskaņā ar aplēsēm pārsniedz trīs miljardus EUR (2011. gada cenās) vai pārsniedz 0,6 % no saņēmējvalsts nacionālā kopienākuma (NKI). "Reģionāla dabas katastrofa" ir dabas katastrofa, kuras radītie tiešie zaudējumi NUTS 2 līmeņa reģionā pārsniedz 1,5 % no šā reģiona iekšzemes kopprodukta (IKP). Ja reģions pieder pie tālākiem reģioniem Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. panta izpratnē, iepriekš minētais robežlielums ir 1 % no attiecīgā reģiona IKP.

Ņemot vērā Covid-19 epidēmijas izplatību, 2020. gada martā Komisija ierosināja paplašināt fonda darbības jomu, iekļaujot tajā nopietnas ārkārtas situācijas **sabiedrības veselības** jomā. Tādējādi Komisija saglabāja pusi no dabas katastrofām piemērojamā robežlieluma kā kritēriju fonda iejaukšanās pasākuma uzsākšanai, t. i., 0,3 % no NKI vai 1,5 miljardus EUR — vienmēr piešķirot mazāko summu. Šis priekšlikums, kuru Parlaments apstiprināja 2020. gada 26. martā, piemērojot steidzamības procedūru, un Padome — 2020. gada 30. martā, tika publicēts Oficiālajā Vēstnesī 2020. gada 31. martā.

Secīgie grozījumi Regulā (EK) Nr. 2012/2002

2013. gada 15. janvāra rezolūcijā par ESSF īstenošanu Eiropas Parlaments asi kritizēja kavēšanos ar atbalsta piešķiršanu dabas katastrofu gadījumos, procedūru sarežģītību un to, ka attiecīgās valstis nevar saņemt avansa maksājumus. 2013. gada 25. jūlijā Komisija iesniedza jaunu tiesību akta priekšlikumu, kurā jo īpaši tika iekļauti minētie elementi, un tādējādi stājās spēkā 2014. gada 15. maija grozījumi Regulā (ES) Nr. 661/2014. Jaunā regula, kas regulē ESSF iejaukšanos, ievieša šādas galvenās izmaiņas:

- termiņa pagarinājums fonda finansiālā ieguldījuma pieprasījuma iesniegšanai no 10 uz 12 nedēļām;
- ātrāks maksājumu process;
- iespēja izmaksāt avansa maksājumus, tomēr ierobežojot tos ar 10 % no plānotā finansiālā ieguldījuma summas un nekādā gadījumā nepārsniedzot 30 miljonus EUR;
- ilgāks periods (pagarināts no 12 uz 18 mēnešiem), kas piešķirts saņēmējvalstīm dotāciju izmantošanai;
- skaidrāka darbības joma un atbilstības noteikumi;
- lielāka uzmanība profilaksei.

Vienlaikus 2014. gadā ESSF gada budžeta piešķiruma augšējā robeža tika pārskatīta uz leju, no 1 miljarda EUR tābrīža cenās uz 500 miljoniem EUR 2011. gada cenās. Toties fonds varēja izmantot lielāku budžeta elastību, jo pašreiz neizmantotās apropriācijas bija iespējams pārnest uz nākamo gadu.

Attiecībā uz 2020. gada 30. marta Regulu (ES) 2020/461 — tā ne tikai paplašināja 2002. gada regulas darbības jomu, iekļaujot tajā nopietnas ārkārtas situācijas veselības jomā, bet arī novērsa avansa līmeņa nepietiekamību un neatbilstību, tādējādi to paaugstinot no 10 % uz 25 % no plānotā fonda ieguldījuma un paredzot maksimālo summu 100 miljonu EUR apmērā.

Komisija 2020. gada 27. maijā iesniedza pārskatītu priekšlikumu daudzgadu finanšu shēmai (DFS) 2021.–2027. gadam, paredzot atgriezties pie maksimālā gada budžeta piešķiruma 1 miljarda EUR apmērā (2018. gada cenās).

Vienojoties par DFS 2021.–2027. gadam, ESSF tomēr tika apvienots ar ārkārtas palīdzības rezervi (*RAU*) jaunā komponentē "Rezerve solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos" (*RSAU*). To var izmantot, lai ESSF ietvaros reaģētu uz ārkārtas situācijām, kuras izraisa lielas katastrofas dalībvalstīs vai pievienošanās valstīs, kā arī lai ātri apmierinātu īpašas steidzamas vajadzības Savienībā vai trešās valstīs, jo īpaši humanitāro krīžu laikā (*RAU*). *RSAU* gada piešķirums ir noteikts 1200 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās).

Referenta nostāja

Šā ziņojuma mērķis ir novērtēt fonda darbību, precīzi ievērojot dažādos veiktos pielāgojumus un pamatojoties uz īstenošanas pieredzi, kas iegūta gadu gaitā. Ziņojuma pamatā lielākoties ir Komisijas dienestu 2019. gada maijā publicētais izvērtējums par 2002.–2017. gadu, kā arī pēdējo gadu darbības pārskats, kas aptver 2017.–2018. gadu.

Pēc referenta domām problemātiski ir šādi aspekti, kas būtu padziļināti jānovērtē.

Zaudējumu izvērtēšana

Grozot 2014. gada regulu, palīdzības pieprasījumu iesniegšanas termiņš tika pagarināts par divām nedēļām, lai pieprasījumu iesniedzēji varētu apkopot atbalsta piešķiršanai nepieciešamos dokumentus. Tādējādi katastrofas skartajām valstīm vai reģioniem pašreiz ir divpadsmit nedēļas, lai ne tikai iesniegtu visaptverošu novērtējumu par tiešajiem zaudējumiem un to ietekmi uz iedzīvotājiem, ekonomiku un vidi, konkretizējot tos, kuri attiecas uz publisko sektoru, bet arī lai veiktu aprēķinus par publiskās pamatinfrastruktūras un aprīkojuma atjaunošanas izmaksām, kā arī lai sagatavotu īsu aprakstu par Savienības tiesību aktu īstenošanu attiecībā uz dabas katastrofu radīto risku novēršanu un pārvaldību.

Acīmredzot šis laikposms ir ļoti īss, un tas rada papildu slodzi valstīm vai reģioniem, kuri jau tāpat ir pakļauti spiedienam. Šīs grūtības palielina apstākļi, ka dažkārt skartajām valstīm vai reģioniem nav dokumentu, kas apliecinātu konkrētās sabojātās infrastruktūras vērtību, jo īpaši gadījumos, kad tā ir ļoti veca.

Apzinoties, ka termiņa pagarināšana novestu pie palīdzības piešķiršanas kavēšanās, un tas būtu neproduktīvi, šīs problēmas risinājums jāmeklē citā veidā. Uzticamas un efektīvas bojājumu novērtēšanas sistēmas var būt viens no apsvērtajiem risinājumiem. Šādās situācijās Komisija var uzņemties koordinācijas pienākumus. Turklāt ir lietderīgi apsvērt iespējas pārskatīt fonda ieviešanas pasākumu aprēķina metodi, izmantojot vienkāršākas metodikas, kas ļautu novērtējumu veikt ātrāk.

Līdzekļu piesaistes laika grafiks un avansa maksājumi

Kaut arī 2014. gada regulas pārskatīšana ļāva samazināt laiku starp pieprasījuma iesniegšanu un atbalsta izmaksāšanu par 12 %, visas dotācijas izmaksai nepieciešamais laiks joprojām ir vidēji viens gads. Tādējādi daudzos gadījumos fonds iejaucas tikai tajā posmā, kad atjaunošanas darbs jau ir pabeigts, piešķirot finansējumu ar atpakaļejošu datumu vai atlīdzinot izdevumus. Saskaņā ar Komisijas veikto analīzi, tā kā administratīvo procedūru ilguma samazināšanas iespējas pirms atbalsta izmaksāšanas ir ļoti ierobežotas, jāatrod citi veidi, kā kompensēt šo relatīvo lēnumu.

No 20 ieviešanas pieprasījumiem, kas tika apstiprināti laikā no 2014. gada regulas pārskatītās redakcijas, ar kuru ieviesa avansa maksājumus, stāšanās spēkā līdz 2017. gadam, 12 pieprasījumiem bija nepieciešami avansa maksājumi. Tādēļ šķiet, ka lielākajā daļā gadījumu valstīm vai reģioniem finansējums ir vajadzīgs ātrāk, nekā fonds to atļauj, un šīs valstis vai reģioni cenšas to iegūt šādā veidā. Šajā saistībā atzinīgi ir vērtējama pēdējā regulas pārskatīšana saistībā ar Covid-19 epidēmiju, kas paaugstināja avansa maksājuma augšējo robežu no 10 % uz 25 % no aplēstās dotācijas summas. Tomēr šo procentuālo robežu var vēl vairāk paaugstināt. Referents to atbalsta.

Finansēšanai piemērotās darbības un atjaunošanas izmaksas

Vēl viena ar iepriekš minēto saistīta problēma, kas skaidri izriet no Komisijas analīzes, ir atjaunošanas izmaksu finansēšana. Patiešām, izvērtējumā tiek konstatēts, ka parasti ir atšķirība starp aplēsto infrastruktūras vērtību un atjaunošanas izmaksām, kuru pamatā ir kritēriji, kas saistīti ar prasību ievērošanu vides, noturības un mūsdienīguma aspektā. Tādējādi

2014. gada regula skaidri nosaka, ka fonds var atbalstīt atjaunošanas finansēšanu, nepārsniedzot aptuvenās izmaksas, ko rada atgriešanās *status quo ante*. Tomēr atjaunošanai jānodrošina tieša iespēja uzlabot skarto infrastruktūru un aprīkojumu, lai nākotnē tie spētu labāk izturēt dabas katastrofas.

Šajā saistībā izvērtējums uzsver mākslīgo veidu, kāds piemīt tādām atjaunošanas izmaksu novērtējumam, kas hipotētiski ļauj atgriezties pie *status quo ante*, tas ir, pie bieži vien novecojušas infrastruktūras.

Tāpēc referents ierosina pārskatīt atjaunošanas izmaksu novērtēšanas kritērijus un stiprināt sinerģiju ar Kohēzijas politikas fondu, kas nodrošina reālu papildināmību, jo šāda sasaiste atbilst ilglaicīgākas stratēģiskās plānošanas prasībām un atbalsta ieguldījumus katastrofu riska novēršanā un pārvaldībā.

Tādējādi noderīga var izrādīties sadarbība ar EIB.

Fonda efektivitāte un līdzekļu piešķirums tam

Komisijas analīze par laikposmu no 2002. līdz 2017. gadam liecina, ka palīdzības pieprasījumu apstiprināšanas rādītājs lielu katastrofu gadījumos valstu līmenī ir 100 %, savukārt reģionālā līmenī apstiprināšanas rādītājs pēc 2014. gada reformas ir paaugstinājies no 31 % uz 85 %.

Turklāt šķiet, ka pārskata periodā 98 % no piešķirtajām dotācijām Komisija izmantoja un apstiprināja īstenošanas perioda beigās kā finansēšanai piemērotus izdevumus.

Attiecībā uz 2014. gadā ieviesto dinamisko budžeta sadales mehānismu, kas jo īpaši ļauj neizmantojot summas pārnest uz nākamo gadu, tas nodrošināja tik ļoti nepieciešamo elastību, proti, attiecībā uz palīdzību Itālijai pēc vairākām zemestrīcēm, kas notika laikā no 2016. gada augusta līdz 2017. gada janvārim. Šajā situācijā fonds varēja izmantot summas, kas bija pārnestas no 2016. gada, un summas, kas tika piešķirtas 2018. gadam, lai varētu izmaksāt rekordlielu summu 1,2 miljardu EUR apmērā.

Tādēļ šķiet, ka fonds ir pierādījis gan savu lietderību, gan efektivitāti. Tas neizslēdz iespēju, kā to tikko apliecināja Covid-19 epidēmija un par ko liek domāt arvien biežākās un smagākās klimata pārmaiņu izpausmes, ka dalībvalstis turpmākajos gados var skart jaunas lielas katastrofas, kurām fonda ierobežotās iespējas vairs nebūs pietiekamas.

Šā iemesla dēļ referents vēlas paust bažas par ESSF un *RAU* apvienošanu, jo tā padara neskaidras ESSF finansējuma piešķiršanas iespējas, kas pašreiz tiek piesaistītas *RAU* vajadzībām, veidojot kopīgu budžetu, kurš ir tikai nedaudz lielāks par to budžetu, kuru Komisija 2020. gada maijā piedāvāja fondam vienam pašam. Pats par sevi saprotams, ka būs stingri jāuzrauga jaunās rezerves pārvaldība, lai nodrošinātu, ka tai paredzētais līdzekļu apmērs un sadalījums starp ESSF un *RAU* ir atbilstīgs. Pretējā gadījumā jāparedz jauns sadales mehānisms un/vai jāpalielina finanšu piešķirums.

14.7.2020

BUDŽETA KOMITEJAS ATZINUMS

Reģionālās attīstības komitejai

par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda pārskatīšanu
(2020/2087(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *Karlo Ressler*

IEROSINĀJUMI

Budžeta komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Reģionālās attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzinīgi vērtē neseno Eiropas Savienības Solidaritātes fonda (ESSF) tematiskās darbības jomas paplašināšanu, ņemot vērā pašreizējo Covid-19 pandēmiju, darbības jomā iekļaujot liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas, lai dalībvalstīm būtu vieglāk sniegt palīdzību, tostarp medicīnisko palīdzību, skartajām iedzīvotāju grupām;
2. uzsver, ka atbalsta izmaksas ātrums pēc 2014. gadā veiktās reformas ir palielinājies, un prasa Komisijai vēl vairāk paātrināt maksājumus, sniegt tehnisko palīdzību valstu iestādēm pieteikumu iesniegšanas procesā un nodrošināt, ka pieteikumu novērtēšana tiek veikta savlaicīgi; stingri atbalsta neseno avansa maksājumu sistēmas reformu, ar ko avansa maksājumu īpatsvars tika palielināts no 10 % no paredzamā atbalsta līdz 25 %, bet maksimālā avansa maksājumu summa naudas izteiksmē — no 30 miljoniem EUR līdz 100 miljoniem EUR; uzsver, ka ir novērots, ka šīs reformas ir labvēlīgi ietekmējušas ESSF efektivitāti, jo īpaši reģionos un pašvaldībās, kuru piekļuve alternatīviem finansējuma veidiem ir ierobežota; tomēr apšaubā, vai reforma novērš visus šķēršļus, kas pašlaik neļauj dalībvalstīm pieprasīt avansa maksājumus, ņemot vērā nelielo pieteikumu skaitu; aicina Komisiju dialogā ar dalībvalstu iestādēm apsvērt papildu veidus, kā veicināt šo iespēju; mudina Komisiju pēc iespējas ātrāk veikt avansa maksājumus par pieteikumiem, kas saistīti ar Covid-19 pandēmiju;
3. atzīst, ka klimata pārmaiņu risināšanai ir vajadzīga pirmām kārtām preventīva pieeja politikai, kas atbilstu Parīzes nolīgumam un zaļajam kursam, un ka ESSF nav instruments, kas paredzēts ātrai reaģēšanai katastrofu situācijās; tomēr apšaubā, vai ESSF ir pienācīgi pielāgots klimata pārmaiņu turpmāko seku risināšanai, jo īpaši salās un piekrastes reģionos, kurus īpaši apdraud dabas katastrofas;
4. atzinīgi vērtē Komisijas 2020. gada 27. maija priekšlikumu nākamajā ilgtermiņa budžetā palielināt ESSF gada maksimālo summu līdz 1 miljardam EUR (2018. gada

cenās), kas bija Parlamenta nostāja šajā jautājumā jau no paša sākuma; tomēr šaubās, vai ar šo summu pietiks, lai segtu visus atbilstīgos pieteikumus turpmākajos gados, ņemot vērā fonda darbības jomas paplašināšanu un klimata pārmaiņu straujo attīstību, kas padara dabas katastrofas biežākas, postošākas un neparedzamākas;

5. prasa Komisijai ierosināt pārskatīt regulu, kurai būtu jāstājas spēkā pēc iespējas ātrāk nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (DFS), lai vienkāršotu un paātrinātu pieteikšanās procedūru dalībvalstīm, palielinātu avansa maksājumu īpatsvaru līdz 33 %, paātrinātu galīgo izmaksu, pilnībā integrētu principu “atjaunošana vēl labākā stāvoklī” ESSF regulas 3. pantā, kā arī lai pasākumos, kurus veic nolūkā pielāgoties klimata pārmaiņām, iekļautu salu un piekrastes reģionu dimensiju, tādējādi atzīstot, ka šīs teritorijas ir īpaši pakļautas riskam;
6. uzsver, ka ESSF izmantošana ir veicinājusi politisko atziņu gūšanu valsts un vietējā līmeņa iestādēs, kā rezultātā tās ir izvērtējušas savus vispārējos katastrofu riska pārvaldības pasākumus; lūdz Komisiju izveidot un pārvaldīt dalībvalstu ESSF koordinātoru tīklu, lai apmainītos ar paraugpraksi un praktiskiem ieteikumiem par pieteikumu iesniegšanu;
7. norāda uz ievērojamo potenciālo sinerģiju starp ESSF un citiem Savienības fondiem un politikas virzieniem; prasa šo sinerģiju pilnībā izmantot;
8. lūdz Komisiju saskaņā ar Parīzes nolīgumu un zaļo kursu nodrošināt noturīgākus un klimatam labvēlīgākus ieguldījumus un atjaunošanas projektus un uzlabot infrastruktūru atbilstīgi jaunākiem un stingrākiem standartiem, nevis vienkārši atjaunot apstākļus, kas pastāvēja pirms atgadījuma;
9. iesaka paplašināt fonda pieejamību potenciālajām kandidātvalstīm kā papildu apliecinājumu solidaritātei ar trešām valstīm, kuras ir ceļā uz pievienošanos ES;
10. pauž nožēlu par to, ka, pamatojoties uz Eirobarometra aptaujās iegūtajiem datiem, tikai 15 % ES iedzīvotāju varētu būt pilnībā informēti par fonda izmantošanu valstu līmenī; atkārtoti uzsver, cik svarīgi ir informēt sabiedrību par reālajiem ieguvumiem, ko sniedz ESSF; aicina attiecīgās reģionālās un vietējās iestādes īstenot komunikācijas stratēģijas, lai iedzīvotāju zināšanai skaidri izceltu ESSF sniegto palīdzību; aicina Komisiju pastiprināt komunikācijas centienus nolūkā uzlabot sabiedrības informētību par intervences pasākumiem, kas finansēti no ESSF līdzekļiem, un aicina Komisiju saistībā ar regulas gaidāmo pārskatīšanu noteikt saņēmējvalstij pienākumu sniegt informāciju par ES finansiālo atbalstu īstenotajām darbībām;
11. uzsver, ka ESSF dotāciju piešķiršanai, pārvaldībai un īstenošanai vajadzētu būt maksimāli pārredzamai un ka dotācijas ir jāizmanto saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principiem.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	14.7.2020
Galīgais balsojums	+: 37 -: 1 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Rasmus Andresen, Clotilde Armand, Robert Biedroń, Anna Bonfrisco, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Paolo De Castro, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Valentino Grant, Elisabetta Gualmini, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Zbigniew Kuźmiuk, Ioannis Lagos, Héléne Laporte, Pierre Larrourou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Silvia Modig, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Johan Van Overtveldt, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Henrike Hahn

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

37	+
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Rainer Wieland, Angelika Winzig
S&D	Robert Biedroń, Paolo De Castro, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Victor Negrescu, Nils Ušakovs
Renew	Clotilde Armand, Olivier Chastel, Valérie Hayer, Moritz Körner, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds
ID	Anna Bonfrisco, Valentino Grant, Hélène Laporte
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Francisco Guerreiro, Henrike Hahn
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca
GUE/NGL	Silvia Modig, Dimitrios Papadimoulis

1	-
NI	Ioannis Lagos

2	0
ID	Joachim Kuhs
ECR	Johan Van Overtveldt

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	16.3.2021
Galīgais balsojums	+: 37 -: 0 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	François Alfonsi, Mathilde Androuët, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoş, Rosanna Conte, Andrea Cozzolino, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Francesca Donato, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Ondřej Knotek, Constanze Krehl, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Andželika Anna Możdżanowska, Niklas Nienaaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom, Monika Vana
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Daniel Buda, Isabel Carvalhais

**ATBILDĪGĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

37	+
ECR	Raffaele Fitto, Andželika Anna Mozdżanowska
ID	Rosanna Conte, Francesca Donato, Alessandro Panza
NI	Chiara Gemma
PPE	Pascal Arimont, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Daniel Buda, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Andrey Novakov
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Ondřej Knotek, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Erik Bergkvist, Isabel Carvalhais, Andrea Cozzolino, Corina Crețu, Constanze Krehl, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienaaß, Caroline Roose, Monika Vana

0	-

2	0
ID	Mathilde Androuët, André Rougé

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas